

Заходи мінімізації негативного впливу пандемії COVID-19 на деревообробну промисловість України

Губарева Ірина Олегівна,

доктор економічних наук, професор, завідувачка сектора НДЦ ІПР НАН України (м. Харків, Україна), e-mail: gubarievairyna@gmail.com;

Губарев Олександр Олегович,

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту культури та соціальних технологій ХДАК (м. Харків, Україна), e-mail: gubarev.ao1966@gmail.com

У світовій економіці спостерігається синхронізоване уповільнення темпів економічного розвитку, спад у різних секторах національної економіки.

Одним із головних чинників впливу на ці процеси є розповсюдження пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARSCoV-2.

За прогнозом МВФ (жовтень 2020 р.), падіння світової економіки в цілому у 2020 р. складатиме 4,4 % (у попередньому прогнозі падіння становило 3 %), при цьому відновлення економіки буде більш поступовим, ніж прогнозувалось раніше, порівняно з прогнозами у квітні, зростання світової економіки у 2021 році прогнозують на рівні 5,2 % (проти 5,8 %). МВФ покращив прогноз щодо падіння ВВП України у нинішньому році до мінус 7,2 % – замість мінус 8,2 % за прогнозами, оприлюдненими Фондом у червні [1].

Згідно з консенсус-прогнозом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України у 2020 р. Україна демонструватиме більш глибоке падіння, ніж світова економіка, яке становитиме 6 % у 2020 році (у попередньому консенсус-прогнозі падіння становило 4,2 %) [2].

Пандемія COVID-19 вплинула не тільки на життя та здоров'я людей, а і на переміщення товарів та робочої сили, виробництво, спо-

живання, транспортування і розподілення виробничих ресурсів, що призвело до падіння виробництва у промисловості.

Деревообробна промисловість посідає особливе місце у структурі економіки України, вона об'єднує виробництва з механічного та хіміко-механічного оброблення і перероблення деревини. Деревообробна промисловість є перспективною експортоорієнтованою галуззю (експортує як сировину, так і готову продукцію, а імпортує обладнання). Деревообробка нерозривно пов'язана з лісовою галуззю, є ключовим елементом технологічного ланцюга: лісовирощування – лісозаготівля – переробка – випуск кінцевої продукції.

За даними ФАО, пандемія COVID-19 призвела до таких наслідків у лісовому секторі: скорочення експорту круглого лісу в Китай, внаслідок чого в окремих країнах і регіонах накопичуються запаси експортної продукції; обмеження попиту на традиційно сильних ринках, таких як Австрія та Німеччина; експортні ринки Франції, Італії та Іспанії опинилися в стані застою; зниження експортних доходів у країнах, що розвиваються [3].

В умовах карантину та ймовірності посилення обмежувальних заходів загострилися питання створення умов для запобігання та мінімізації економічних втрат та поширення рецесії у деревообробній промисловості України.

Термінові заходи мінімізації негативного впливу пандемії на деревообробну промисловість мають бути спрямовані в першу чергу на забезпечення епідеміологічної безпеки та збереження бізнесу. МОЗ України необхідно розробити галузеві норми і стандарти ведення господарської діяльності задля забезпечення безпеки працівників. Дотримання необхідних заходів епідеміологічної безпеки дозволить не допустити локальних чи навіть регіональних спалахів хвороби.

В період пандемії COVID-19 в Україні тимчасово, повністю чи частково зупинили роботу підприємства в різних галузях, що було обумовлено введенням жорсткого карантину, скороченням попи-

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та інноваційною діяльністю

ту на некритично необхідні товари, запровадженням обмежень на українську продукцію на ринках країн світу тощо, результатом чого є недоотримані прибутки, потенційна втрата фахівців і навіть банкрутство. Підтримати підприємства деревообробної промисловості в умовах карантину необхідно впровадженням антикризових заходів: зниження податкового та адміністративного тиску, зменшення витрат на сировину, транспортування та енергетику дозволять мінімізувати падіння виробництва, зайнятості та експорту у галузі; в умовах погіршення кон'юнктури на зовнішніх ринках важливо стимулювати промислове виробництво шляхом нарощування внутрішнього попиту через державні закупівлі та шляхом захисту локального виробника.

Середньо- та довгострокові заходи мінімізації негативного впливу пандемії на розвиток деревообробної промисловості України мають бути спрямовані на створення передумов для зростання: розробити стратегічні напрями розвитку лісового сектора та деревообробної промисловості; стимулювати внутрішній попит; поглиблювати переробку шляхом переорієнтації галузі з сировини на виробництво продукції з більш високою доданою вартістю та зробивши акцент на збільшенні обсягів реалізації на внутрішньому ринку; посилити координацію між усіма учасниками ланцюжка поставок виробничих ресурсів для забезпечення стабільності виробництва і зниження невизначеності на ринках; збільшити проектування та будівництво інфраструктури індустріальних парків для залучення інвестицій, сприяння екологічній модернізації; сприяння використанню цифрових інновацій для поліпшення доступу до даних і аналітики для осіб, які приймають рішення, включаючи ринкові обмінні платформи та логістику вздовж ланцюжків створення вартості для легального виробництва продукції з деревини, розширювати інтернет-торгівлю.

Література

1. World Economic Outlook, October 2020: A Long and Difficult Ascent. URL: <https://www.imf.org/ru/Publications/WEO/Issues/2020/09/30/world-economic-outlook-october-2020>

2. Консенс-прогноз «УКРАЇНА: вплив COVID-19 на економіку і суспільство (бачення постпандемічного розвитку у 2020-2024 рр. очима експертів та молоді)». Додатковий випуск (Серпень 2020). URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=767c9944-87c0-4e5a-81ea-848bc0a7f470&tag=Konsensus-prognoz>

3. The impacts of COVID-19 on the forest sector: How to respond? URL: <http://www.fao.org/3/ca8844en/CA8844EN.pdf>

